

4. juni 2007

Sagsnr.: 2007-40184
Dok.nr.: 2007-174996

Bilag 3 - Orienterende notat om køb og salg af plejeboligpladser

Dette notat beskriver i kortfattet form forskellige aspekter vedrørende Københavns Kommunes køb og salg af plejeboligpladser.

Lovmæssig baggrund – loven om frit valg af plejeboliger

Loven om frit valg af plejebolig medfører, at borgere, som er visiteret til en plejeboligplads eller en ældrebolig, frit kan vælge, hvilken kommune de vil bo i. Dette gælder for almindelige plejehjemspladser, men også for aflastning, rehabilitering, dagtilbud (daghjem og dagcentre) mv. Det er også muligt at vælge en ældrebolig i en anden kommune.

Når en borger vælger et plejebolig i en anden kommune, skal kommunen, som visiterede borgeren give et betalingstilsagn og efterfølgende betale de udgifter, som er forbundet med opholdet. Det sker ved at kommunen, hvor institutionen ligger (opholdskommunen) sender regninger til kommunen, som visiterede borgeren (betalingskommunen).

Hvis Københavns Kommune har givet et betalingstilsagn, skal kommunen også betale eventuelle ekstraudgifter, hvis borgerens funktionsniveau falder og vedkommende derfor af opholdskommunen visiteres til yderligere hjælp eller hjælpemidler.

Aktivitetsudviklingen

Udviklingen i køb af pladser 2004-2007 vises nedenfor¹.

Tabel 1. Køb af pladser, antal personer

Købte pladser	Plejehjemspladser*	Ældreboliger	I alt købte pladser
1. jan. 2004	656	412	1.068
1. apr. 2004	650	413	1.063
1. jul. 2004	636	415	1.051
1. okt. 2004	631	442	1.073
1. jan. 2005	634	449	1.083
1. apr. 2005	627	459	1.086
1. jul. 2005	638	467	1.105
1. okt. 2005	639	477	1.116

¹ Det skal bemærkes, at købte pladser til alkoholmente er holdt ude af statistikken, da området blev overført til Socialforvaltningen pr. 1. januar 2006

Økonomistaben

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
35 30 35 30

Telefax
35 30 39 55

Direkte telefon
35 30 3760

E-mail
M926@suf.kk.dk

www.kk.dk

1. jan. 2006	649	483	1.132
1. apr. 2006	646	500	1.146
1. jul. 2006	650	498	1.148
1. okt. 2006	636	504	1.140
1. jan. 2007	652	519	1.171

*Inkl. Beskyttede boliger, bofællesskaber og aflastning.

Tabellen viser øjebliksbilleder på udvalgte tidspunktet. Den skal læses således, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen den 1. januar 2004 betalte for i alt 656 personer på plejeboligpladser (inkl. aflastning og beskyttede boliger,) og 412 personer i ældreboliger, dvs. samlet 1.068 personer i andre kommuner.

Overordnet betragtet faldt antallet af købte plejeboligpladser frem begyndelsen efteråret 2004, hvorefter der har været en stigende tendens. Antallet af købte ældreboligpladser har generelt været stigende i hele perioden.

Udviklingen i salget af pladser vises i nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Solgte pladser 2004-2007

Solgte pladser	Plejhjemspladser*	Ældreboliger	I alt solgte pladser
1. jan. 2004	291	140	431
1. apr. 2004	295	135	430
1. jul. 2004	296	136	432
1. okt. 2004	291	140	431
1. jan. 2005	292	148	440
1. apr. 2005	296	150	446
1. jul. 2005	298	149	447
1. okt. 2005	291	148	439
1. jan. 2006	273	152	425
1. apr. 2006	265	150	415
1. jul. 2006	260	149	409
1. okt. 2006	270	149	419
1. jan. 2007	258	153	411

* Inkl. Beskyttede boliger, aflastning, daghjem, rehabilitering mv.

Salget af plejeboligpladser har generelt været faldende siden juli 2005, mens salget af ældreboligpladser samlet har været svagt stigende frem til begyndelsen af 2006. Herefter har salget været på et stabilt niveau omkring 150 pladser.

Når de to tabeller sammenholdes ses det, at Københavns Kommune køber knap tre gange så mange pladser, som der sælges.

Økonomi

I 2007 udgør det samlede nettobudget til køb og salg af plejeboligpladser 214,4 mio. kr.

Køb og salg af plejeboligpladser er et område, som har været præget af problemer med budgetoverholdelsen de seneste år, hvilket fremgår af nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Budget og regnskab for køb og salg, 2004-2006, mio. kr., løbende PL

	2004	2005	2006*
Budget	221,1	226,0	214,5
Regnskab	234,8	229,2	234,8
Merforbrug	13,7	3,2	20,3

*Budgettet til køb af pladser på Blå Kors institutioner for alkoholdemente overgik fra og med 2006 til Socialforvaltningen.

Styringsvanskeligheder

De økonomiske problemer hænger sammen med, at området af flere årsager er særdeles vanskeligt at styre.

For det første medfører lovgivningen (jf. indledningen), at den enkelte kommune ikke kan styre antallet af købte og solgte pladser, da borgerne frit kan vælge, hvilken kommune de ønsker at bo i. Kommunen, som borgeren kommer fra, er under alle omstændigheder forpligtet til at betale for borgerens ophold i den fremmede kommune.

En anden styringsvanskelighed skyldes reglerne for afregning mellem kommunerne. For de forskellige former for pladser (plejehjemspladser, beskyttede boliger, aflastning etc.) undtagen ældreboliger afregnes der som udgangspunkt på baggrund af aktiviteten, dvs. antallet af plejedage i en given periode ganget med en takst pr. person pr. plejedag. For en række institutioner afregnes der dog med udgangspunkt i antallet af plejetimer som borgeren har modtaget.

Beregningen af taksterne skal baseres på de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger. Kommunerne kan derfor ikke få overskud på at sælge pladser. Herudover er der imidlertid ingen øvre grænse for taksterne. Det medfører, at en kommune med et højt omkostningsniveau vil opkræve højere takster end en kommune med et lavere omkostningsniveau.

Ovenstående har som konsekvens, at der kan være væsentlige forskelle på de takster, som kommunen/institutionen opkræver af betalingskommunerne. For en almindelig plejehjemsplads kan der være en forskel på op til ca. 400 kr. pr. borger pr. døgn. Tidligere undersøgelser har vist, at Københavns Kommunes takster ligger tæt på landsgennemsnittet, mens taksterne i omegnskommunerne typisk ligger på et højere niveau. Det har stor betydning, da Københavns Kommune køber mange pladser i omegnskommunerne.

Afregningen for borgere, som bor i ældreboliger i fremmede kommuner, baseres ikke på takster, men på det faktiske omfang af hjemmepleje, madudbringning med videre, som borgeren har modtaget i en bestemt periode. For borgere i ældreboliger kan det være svært at forudsige de fremtidige udgifter, da betalingskommunen (jf. afsnittet om lovgrundlaget) også skal betale for ekstra hjælp, hvis borgerens funktionsniveau falder.

En tredje årsag til, at området er vanskeligt at økonomistyre, er, at der er stor forskel på, hvor ofte de enkelte kommuner fremsender fakturaer vedrørende solgte pladser. En række kommuner fremsender regninger regelmæssigt (for eksempel hver tredje måned), mens andre kommuner i værste fald fremsender regninger vedrørende aktivitet, som ligger flere år tilbage. Det gør det i sagens natur vanskeligt at forudsige regnskabsresultatet på området.

En fjerde årsag til, at regnskabet de seneste år har vist et merforbrug kan henføres til moderniseringsplanen. Det skyldes, at moderniseringsplanen i sig selv medfører et øget køb af pladser, da en række af borgerne som bor på institutionerne, som nedlukkes, vælger at flytte til en institution i anden kommune. Alene på en enkelt institution har nedlukningen medført øgede udgifter på anslået 7 mio. kr. til køb af udenbys pladser.

Samtidig påvirkes salget af pladser af moderniseringsplanen, da borgere som skal flyttes til en anden københavnsk institution, kan øge ventetiden for udenbys borgere og dermed øge sandsynligheden for, at de vælger en plads i en anden kommune. Dermed mister Københavns Kommune salgsindtægter. Disse problemer blev i 2006 forstærket, da en plejehjemsplads blev lukket hurtigere end forventet.

I 2007 vil forvaltningen anmode om, at der flyttes budgetmidler fra moderniseringsplanen til køb og salg af pladser jf. udvalgets udtalelse i forbindelse med behandlingen af regnskab 2006 (SOU 65/2007).

Problemerne med at økonomistyre området betyder, at Økonomistaben følger området relativt tæt. Kontoret har udviklet en model, som på baggrund af den registrerede aktivitet forudsiger

årsresultatet. Denne model suppleres af analyser af de bogførte indtægter og udgifter.